నాటిక :

దాటవేసిన పుటలు

మధు : రాధా!

రాధ : మధూ!

మ : సంధ్యా రాగంలో సౌందర్యం చూస్తున్నావా?

రా : ఊ!

మ : ఆ స్థిమితమైన నీలాకాశాన్ని సింగారిస్తున్న ఎర్రని మబ్బులు, మెల్లగా వీచే ఈ చల్లని గాలి, ప్రకృతే హృదయరాణి....

రా : కాబోయే....

మ : గృహిణి....! ఇంతకంటే మానవుడికి ఇంకేం కావాలి? చెప్పు!

రా : మానవుడికి కాదు. దేవుడికి.... అను!

మ : ఏం?

రా : ఈ ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని ఒక్క మానవులేనా చూడగలరు? దేవతలు మాత్రం?

మ : దేవతలు నిత్య యౌవనులు కావటం వల్ల మనకుండే యీ ఆనందంలో పాల్గొనక తప్పక వుండే తీరాలి అంటావా?

రా : అదీ కావచ్చుననుకో!

మ : జీవితమంతా ఇలాగే ఆనందమయం అయితే....

రా : కాక ఏం చేస్తుంది?

మ : అదే నా నమ్మకం! కానీ యీ ప్రపంచాన్ని మానుష్యకోటి శాంతిమీద వుండే వీలుగా, ఏ వ్యక్తితో ఎటువంటి పరిణామాలకు దారితీస్తున్నాయో అనగా భయం వేస్తుంది. ఆ దృశ్యాలు హృదయంలో ముద్రించుకుని భావిమీద అనేక ఆశలు కాని అనుకోకుండానే కలిగిస్తున్నాయి. కాలం క్షణ క్షణం మారిపోతుంది రాధా!

రా : మారేది కాలం కాదు మధూ! మనుషులే! మనుషులు అనుక్షణం మారుతున్నారు. వివిధ రూపాలు ధరించి రకరకాల కోరికలు అనుభవిస్తున్నారు. ప్రకృతి పరంగా చూస్తే ప్రతి మానవుడూ ఏకవ్యక్తిత్వంలో రాగా వెలిబుచ్చిన వేళ.

మ : అవును రాధా! కానీ సవ్యంగా మనకు [illegible]

కాల ప్రమాణం : జీవితం

పరిణామం : అనిర్వాచ్య అలిఖిత

స్థలం : జీవిత నాటక రంగం

పాత్రలు : మధు, రాధ, రాము, చంటి వగైరా....

రా : అలా అనడానికి వీల్లేదు. కాని వాళ్ళను—ఆ చరిత్రలో మూర్తుల్ని గుర్తించటం మెలా?

మ : అది కష్టసాధ్యమైన పనే! అయినా మనం పవిత్రులమైతే వాళ్ళను గుర్తించటం తేలికే అవుతుంది.

రా : మధూ! మనం ఇలాగే ఎల్లకాలం బతుకుల్ని పాలను ఆకాశాన్ని నిలబెట్టుకుందాం. అందుకు తగిన కృషి చేద్దాం. ఇది గాలిమేడలని మనకు తెలుస్తూనే వుంది. అయినా వాటి పునాదులు కట్టడానికి ప్రయత్నించటం మన విధి!

శ్రీ దివ్య ప్రభాకర్

మ : అవును అయినా కలతలు ఆపేటి మనం మన మనస్సులను సమాధానం చెప్పలేని బలహీనతవల్ల కలిగేవి. ఆ బలహీనతే మనం మరచిపోవాలి.

రా : ఆ రోజు వస్తున్నట్టు జీవితం ఆనందసుందరమై తోస్తుంది.

మ : రాధా!

రాధ : మధూ!

* * *

[పెళ్ళయిన కొద్ది కాలానికి....]

మ : (తలుపు తడుతూ) రాధా! రాధా!

రా : ఒస్తున్నా!

మ : రాధా! రాధా!

రా : ఒస్తున్నానంటూంటే .... (తలుపు తీసింది.)

మ : తలుపు తియ్యడానికి ఇంత సేపయితే [illegible]

రా : అబ్బ! ఈ కాస్త దానికే అంత గాభరాపడాలా? వంటింట్లో వున్నాను. వినిపించవద్దూ? పైగా స్నానం చేసి రావాలి.

మ : సరిగ్గా నేనొచ్చేసరికే కూర ఎక్కుతుంది పొయ్యిమీదకి! అదే చిత్రమైంది మరి!

రా : సరే అయిపోయిందిగా! ఇంకా ఎందుకు దాన్ని గురించి ఘర్షణ?

మ : నేను మాట్లాడటం కూడా ఘర్షణేనా! ఖర్మం! ఆ ఆఫీసులో అంతే.

రా : అదేమిటి చేతుల్నిండా సిరా పూసుకున్నారూ?

మ : ఆ ఆఫీసులో ఎంత కష్టపడుతున్నానో నీకు సాక్ష్యంగా చూపించటానికి నువ్వు తిండి పెట్టవని....

రా : అది కాదండీ ...

మ : చేతుల్నిండా సిరా పూసుకోవడం నాకేమీ సరదా కాదు. పూసుకు నేందుకు కాదు గానీ, పోదరూ ఎలా వస్తాయో?

రా : పోనిద్దురూ తెండుకని. వంటయిపోయింది. భోం చెయ్యాలి!

మ : కేకలేసినా అంత పని తీసుకోడానికి తీరుతుందా? నా రాత ఇంతే. వంట త్వరగా కానీ, పో!

రా : సరేలెండి పోతున్నా.

మ : (మెల్లగా) రాధా!....(వ్యంగ్యంగా) పెళ్ళికాకముందు మనం ఎంతో హాయిగా గడిపిన దానివి, ఇప్పుడు ఎందుకిలా మారిపోయావే?

రా : [illegible]

మ : [illegible] మాధుర్యం, [illegible] వుండవు రాధా!

రా : అన్నీ అలాగే ఎప్పుడూ వుంటాయండి. అన్నీ అలాగే ముందు తీరిపోవు

మ : కాదు రాధా! నువ్విలా పిలవటం న్యాయం లేదు.

రా : నాకే మీ ఇష్టం!.... కాదు....నీ ఇష్టం మధూ!

మ : [illegible] వంట చల్లారనీ....[illegible]

రా: ఓ! క్షణంలో....

మ: క్షణమే! అంటే ఎవరో చెప్పినట్టు ఒక యుగమున్న మాట! (ఇద్దరూ నవ్వు)

మ: అయ్ బహారా! అష్టాష్టా హాయ్! అయ్ బహారా!

* * *

[పిల్లలు కలిగిన తరవాత]

శాంతి: (గుక్క పెట్టి ఏడుస్తున్నాడు)

రాము: (పదకొండో ఎక్కం గడగడా చదువుతున్నాడు పది పదకొండ్లు) పది పదకొండ్లు నూట పది. ఒక పదకొండు పదకొండూ....

మ: (తలుపు తీసుకుంటూ) ఏమేవ్! ఏమేవ్!

రా: (లోపలినుంచి) ఒస్తున్నా ఆగండి.

మ: కాళ్లు మారుతున్నాయేమో తొందరగా తియ్యి.

రా: (ఒస్తూ) అబ్బబ్బబ్బ! ఒస్తూంటే.... (తలుపు తీసింది)

మ: ఘంటనించీ గొంతు చించుకుంటూంటే ఎక్కడ చచ్చావ్? ఏరా రామిగా! ఇక్కడే తిరుగుతావుగా, తలుపు తీసేదవ్వేం?

రాము: అమ్మ వస్తున్నానని కేకేస్తూనే వుంది నాన్నా!

మ: ఏడావులే!

రా: వాడికి గడియ అందదు. నా కొంపకు అనవసరంగా తిడతారు?

రాము: (ఎక్కం మళ్లీ మొదలెట్టాడు.)

మ: సంతోషించాంగనీ. వాడ్నెవత్తుకో గుక్కపెట్టి ఏడుస్తూంటే గుడు మిటకరించి కబుర్లు చెబుతూ వుంచుంటావేం?

రా: అది నా సొమ్ములాగ్గా వుంటే ఎలా తీసుకునేది? ఇవాళ ఘనకార్యం, మనకెట్లుంటుంది పూజచేసుకుంటున్నాను. కొంచెం కింద దింపండి వాణ్ణి.

మ: ఛీ ఛీ! వెధవ సంసారం! సన్యాసం పుచ్చుకుంటే సుఖం. ఈ పాడు కూపంలో పడి కొట్టుకునేకంటే....

రా: ఇప్పుడేమైందండీ? ఊరికే అంత హంగామా అనుకుంటారు? ఇంతగా తానే సన్యాసం పుచ్చుకుంటే ప్రపంచం తిరుగుతేపోయేది.

మ: చాలా గొప్ప సత్యాన్ని కని పెట్టావ్! ఇంకే పేపరుకు పంపించు! అయితే ప్రపంచంకోసం కాపురం చేస్తున్నావన్న మాట?

రా: అని నేనన్నానటండీ? అసలు చెప్తున్నాంటే....

మ: అవునా, వద్దో...వదిలేసి తిన్నగా పోనీ. ఏరా వెధవా పదకొండో ఎక్కం అప్పచెప్పు వదులుతవేం? రాలా?

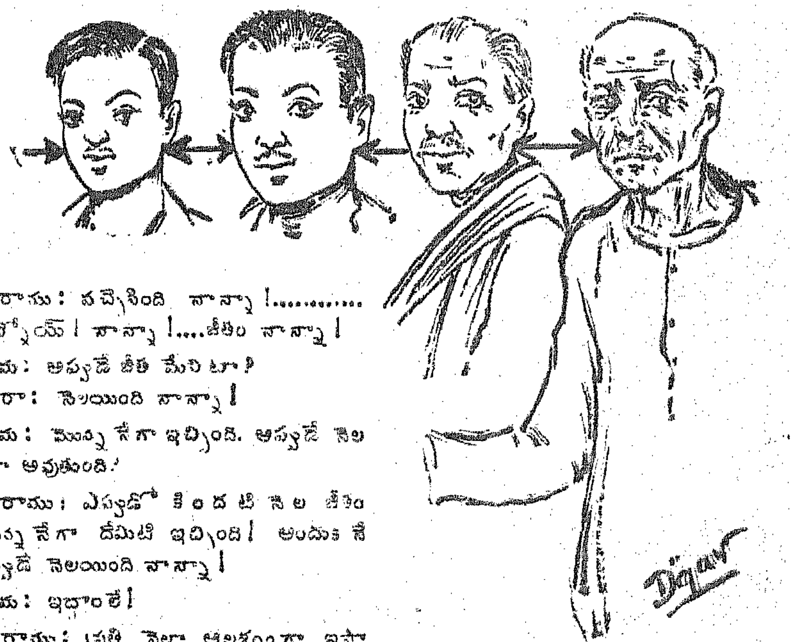

రాము: వచ్చేసింది నాన్నా!............ నానోయ్! నాన్నా!....జీతం నాన్నా!

మ: అప్పుడే జీతమేమిటోయ్?

రా: నెలయింది నాన్నా!

మ: మొన్ననేగా ఇచ్చింది. అప్పుడే నెల ఎలా అవుతుంది?

రాము: ఎప్పుడో కిందటి నెల జీతం మొన్ననేగా దేమిటి ఇచ్చింది! అందుకనే అప్పుడే నెలయింది నాన్నా!

మ: ఇద్దాంలే!

రాము: ప్రతి నెలా ఆలశ్యంగా ఇస్తావుట! మాష్టారు తిడుతున్నారు నాన్నా!

మ: తిట్టాడా? ఏమని తిట్టాడు? చదివు లేదనా? ఊఁ?

రాము: కాదు నాన్నా! ఫీసని వాళ్ళని..

మ: గొప్పమాటే అన్నాడే!

రాము: అన్నాడు నాన్నా! నువ్వు బోలెడు సంపాయిస్తావట. ఆ మనిషి మిష్టి మూడు రూపాయలు ఇవ్వటానికి ఏడుస్తావట!

మ: మాసెయ్, మాసెయ్! ఆ బళ్ళో కెళ్ళకు. ప్రతీ వాడికి ఇదొక మాటయి పోయింది. వెళ్ళనున్నప్పుడు బల్లకింద చెయ్యి పెడితే ఈ మూడూ కూడా లేకుండా ఎప్పుడో పోయేది. ఈ వెధవ కుదుపులు నింపడానికే చాలటం లేదు ఎంతో గింజుకున్నా నా!......... ఏమేవ్! మాడూ! మీళ్ళ మాష్టారు యేమన్నాడో విన్నావూ?

రా: (నవ్వూ) ఏమిటటా?

మ: నేను జీలు సంపాదిస్తానట! ఫీనాసి వాణ్ణట!

రా: అవునని వాళ్ళు తిప్పేస్తున్నారు....

మ: (మొహం చిట్లించి) అన్నావ్, నువ్వూ ఆ మాటే అనేశావ్! అను అను!

రా: అది కాదండీ....

మ: అది కాకపోవడమేమిటి? అనే! అనాల్సిన మాటేదో అనేసి మళ్ళీ సమర్థించుకుంటావా?

రా: అబ్బబ్బ! నా మాట ఎవరన్నా పూర్తిగా వింటారా?

మ: ఎందుకు వినరూ? పూర్తిగా వింటాం! నీ మాటలు పూర్తిగా వినడానికే నే వచ్చింది. చెప్పు!

రా: మళ్ళీ, ఇదిగో, అంత తొందర పనికిరాదండీ!

మ: ఛ తెలిసి! చెప్పు చెప్పు! మా అయ్య నాన్నా నకట దిష్టమ్మకై [illegible] చెప్పు.

రా: సరే అనుకోండీ...ఇంతకీ నేను చెప్పే అది కాదు (మెల్లగా) [illegible] [illegible] సంసారం చేస్తూంటే [illegible] సంపాదిస్తున్నా రని, నిల చేసుకున్నా [illegible]

మ: [illegible] అలాంటిది కాదు! ఈ [illegible] చేసినా [illegible]

రా: [illegible]

మ: [illegible] ఎప్పుడో!.... [illegible] నిక్కచ్చిగా [illegible]

రా: ఇప్పుడు ఎలాగూ తిప్పలుగా పంపిదాం!

మ: [illegible] పంపిదాం!.... [illegible] నువ్వు బడికి రా! [illegible] ఇప్పుడే చెప్పు, మళ్ళీ ఆ మాష్టారు దగ్గర కెళ్ళు.... ఇంకో బళ్ళోకి పో!

పనిలో పని

నాలుగేళ్ళ రామడు తనకంటె పెద్దవాళ్ళతో ఆటలాడి దెబ్బలు తింటూవుండటం చూచి అతని తండ్రి యిలా అన్నాడు:

"నిన్ను మధ్యకు తీసుకువచ్చి వాళ్ళంతా నిన్ను కొట్టకుండా చూసుకో. ఒకవేళ నిన్ను వాళ్ళు కొడితే తిరిగి కొట్టు."

కొన్ని రోజులు పోయాక ఒకనాడు రాము అత్త కిటికీ లోంచి చూస్తూండగా రాము, మరొకనిని కొబ్బరి జువ్వతో కొట్ట బోతున్నాడు. అంతలో అత్త యిలా అరిచింది.

"రామూ! మీ నాన్న కొట్టమన్నారని ఆ కొబ్బరి జువ్వతో కొట్టడం కాదు. నీ కంటె చిన్నవాణ్ణి చూసి చావగొడతావా? దాంతో వాడు డాక్టరు దగ్గరకు పరుగెత్తవలసొస్తుంది."

"ఓహో! అలాగా అత్తా! వాడెలాగూ వెళ్ళాలి డాక్టరు దగ్గరకి. వాడికసలే రోంపగా వుంది కాదూ!" అన్నాడు రాము.

రాము: సరదు నాన్నా!

రా: చాలా బాగుంది!

* * *

[పిల్లలు యువకులూ, యువకులు వృద్ధులూ అయ్యారు]

మ: (బిగ్గరగా) నాయనా రాముడూ!

రాము: ....

మ: ఒరే రామూ!

రాము: ....

మ: (ఇంకా బిగ్గరగా) ఒరే రామిగా!

రాము: ....

మ: (కోపస్వరంతో) ఒరే రామి గాడిదా!

రాము: ఒస్తున్నా నాన్నా!

మ: ముద్దుగా పిలిస్తే పలకవేం!

రాము: ఏం నాన్నా!

మ: మీ అమ్మ నిలా పిలు!

రాము: అంత బిగ్గరగా అరిచిన గాడిదని అమ్మనే పిలిస్తే సరిపోయేది గా! మళ్ళీ నన్నెందుకూ పిలవటం?

మ: (విసుగ్గా) దానికి చెముడనీ....

రాము: కాకపోతే మరేమిటి? ఇంతో ఇంటి బంగళాలో మేడమీద మీరూ, కింద ఆవిడా వుంటే ఎలా వినిపిస్తుంది మరి!

మ: సహం గొప్పగా పోలాలు గానీ, బంగళాలే వుంటే ఈ ముఖాలు భూమ్మీద నిలిచేవా ఏంటి?

రాము: అవును మరి! ఇప్పటికే ఈ పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు తినలేకా, కార్లలో తిరగలేకా చస్తుంటే,....ఇంకా బంగళాలు కూడా ఎందుకట!

మ: ఏమిటోయ్ మరీ మితిమీరి వాగుతున్నావ్? చెట్టంత వాడివి నువ్వేం అయ్యావ్? నన్ను ఆక్షేపించడానికి సిగ్గు లేదూ?

రాము: ఎందుకు లేదూ?

మ: ఇంత సంపాదించి ఈ వృద్ధాప్యంలో మమ్మల్ని సుఖపెట్టడం పోయి మీ నమ్మకాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చుని, పైగా బంగళాలు లేవు, కార్లు లేవు అంటూ వీరా సిగ్గు లేక!

రాము: సంపాదించాల్సిందే! నువ్వు చెప్పించిన చదువుకి సంపాదించడం లేదు!

మ: ఒరే! నే నొక్కటి చెబుతా విను! నాకు శక్తి ఉన్నంతవరకూ చదివించాను. అందుకు తగిన పనే చూసుకోవాలి. ఉన్న దాంతో సరిపెట్టుకోవడం చేతగాక, లేని దానికి ఏడుస్తూ, అలా జరిగితే బాగుండేది, ఇలా జరిగితే బాగుండేది అని గాలిమేడలు కట్టుకోడం మంచిది కాదురా!

రాము: ఇంతోటి చదువుకున్న వాళ్ళెవరూ లేని పని సిద్ధంగా వుంటాయేమిటి? నువ్వు చెప్పించిన ఈ చదువుకి నాలుగు వీధులు అడుక్కు తినడం తప్పితే ఇంకే పనీ దొరకదు.

రా: (ఒస్తూ) ఏమిటో అఘాయిత్యం మాటలు! ఇప్పుడంత ఖర్మ మేమొచ్చింది? పోనీ నాలుగు రోజులు ఆలస్యంగానే దొరుకుతుంది పని.

మ: అప్పటిదాకా నోట్లోకి వేళ్ళు వెళ్ళొద్దా యేమేమిటి?

రా: అందుకని అడుక్కుంటామా?

మ: అది ఎవరన్నారే! మన వంశమేమిటి? ఇంతకాలం కాపురాన్ని ఎంత గుట్టుమట్టుగా దర్జాగా గడుపుకొచ్చాం? ఆ తగని పని చెయ్యమని నే నంటానుటే?

రాము! మళ్ళీ అడుక్కు తినటం కాదంటావ్! ఎలా మరి కడుపునిండేది?

మ: తగిన పని చెయ్యాలిరా తగిన పని!

రాము: తగిన పని! తగిన పని! ఏమిటో తగిన పని? నువ్వు చెప్పు?

మ: ఏదో ఒకటి మన పరువు పోకుండా వుండేది!

రాము: అదే సిద్ధంగా లేదని చెప్పేది. భుక్తికూడా లేని వాళ్ళు ఇలా పెళ్ళిళ్ళు చేసుకో బట్టే దేశంలో ఆహారదుస్థితీ, ఆర్థికదుస్థితీ రోజురోజుకీ పెరిగిపోతూంది.

రా: (ఆవేశంగా) రామూ! నోర్ముయ్!.... పెద్దవాళ్ళ దగ్గర మాట్లాడేటప్పుడు కాస్త ఆలోచించి మాట్లాడాలి!....పొద్దూ పద్దూ ఉండక్కర్లా?

రాము: అవునమ్మా! తప్పేమన్నానని? కళ్ళతో చూస్తున్నదీ, చెవులతో వింటున్నదీ నోటితో అన్నాను. అదే నా తప్పా? ఉన్న ఇల్లు కాస్తా తాకట్టు పెట్టి అలుడి ముఖాన పోసి కొడుక్కి కూడు లేకుండా చేసినందుకు మీకు సిగ్గుగా లేదూ? అసలు అంతా నాదే తప్పు!.... ఈ ఊళ్ళో ఏ పని చేసినా పరువు పోతుందిగా, శుభ్రంగా పట్నం వెళ్ళి ఏ కష్టం చేసుకున్నా అడిగేవాళ్ళెవరు. ఆఖరుకి నాలుగు పేపర్లు వేసి నాలుగు వీధులు తిరిగి అమ్ముకుంటే కడుపు నిండుతుంది. రిక్షా లాగితే కూడు దొరుకుతుంది. అడుక్కుంటే అన్నం దొరుకుతుంది. మిమ్మల్ని పోషించటం నా విధి అంటారు, అంతేగా? ఆ సమర్థత కలిగిం తర్వాతే మీ కళ్ళబడతాను..........ఇదుగో పోతా.... (లోపలికి వెళ్ళాడు)

రా: రామూ! రామూ!

మ: రాధా!........ఇలా రా!

రా: ఏమిటండీ?

మ: ఇలా కూర్చో!

రా: వాడు వెళ్ళిపోతాడు.

మ: రాధా!

రా: ఏమండీ?

మ: కాదు రాధా! కాదు! (గద్గదస్వరంతో) 'ముదూ' అను పలు. పలు రాధా!

రా: ముదూ!

మ: ఈ జీవితంలో ఎన్నిసార్లు కోరి నీచేత ఇలా పిలిపించుకున్నానో తెలుసా! నిజం తెలుసుగా!

రా: రామూ వెళ్ళిపోతాడండీ!

ఎవరి లోకం...

శ్రీ:శ్రీ

ఒక పెద్దమనిషి సినిమాకు వెళ్ళాడు. అతని పక్క కాల యువతీయువకులు గట్టిగా అదేపనిగా మాట్లాడుతున్నారు. వారివంక తిరిగి అతడిలా అన్నాడు.

"కొంచెం మెల్లిగా. నే నేమీ వినలేకుండా వున్నాను."

"మీరేమీ వినక్కర లేదు. ఇది మా స్వవిషయం" అని గద్దించిందో యువతి.

మ: జీవితంలో మనం ఏది కోరుకున్నామో అది దొరుకుతుందని తెలుసా రాధా! (ఆవేశంగా) ఎందుకు మనం కోరుకున్నది. ప్రతి దానిలోనూ ఓటమే మనకు ఎక్కువైంది. కాని కొన్ని మధుర స్వప్నాలు నెరవేరకపోయినా అలాగే వున్నాయి. జీవితంలోంచి ఆ మధుర స్వప్నాలు తీసేస్తే మిగిలేదేమిటి? (ఉద్రేకంగా) ఉత్త పిచ్చి! అంధకారం! ఆ అంధకారంలో మొగ్గ వాడిపోయింది!... రాధా, ఇప్పుడు ఆ మొగ్గ పూర్తిగా అస్తమిస్తే ఈ జీవితం ఎందుకు రాధా! చెప్పు, చెప్పు రాధా! (దుఃఖం)

రా: (గద్గద స్వరంతో) ఊరుకోండి! బాబు పడుకుంది. వాణ్ణి లేపుదాం.

మ: రాధా! ఇప్పుడే ఇలాగే ... ఎంత బాగుంటుంది!

రా: ఛీ! ఊరుకోండి. ... వాణ్ణి పిలిచి ... పిలవండి. మీరు పిలవండి!

మ: (...) రామూ!

రాము: (...) నాన్నా!

మ: పటాసులు కొనేవా?

రాము: ఊఁ!

మ: డబ్బు సంపాదించడానికేనా!

రాము: అవును నాన్నా!

రా: మనుష్యుల్ని బాధించటానికేగా?

రాము: నేనూ బాగా కాల్చేగా!

మ: ఏమని వంటరిగా ...?

రా: (ఆవేశంతో) ఏమో అమ్మో! ... ! అంతేనా?

రాము: అవును!

మ: ఏకసారి బుద్ధిమంతుడైనా సరే...!

రాము: అవును!

మ: నేను పిండి కొట్టుతాను.

రా: (ఆర్ద్ర స్వరంతో) నేను ... చేస్తాను.

రాము: (ఆశ్చర్యంగా) నేను అమ్ముకొస్తాను.

మ: అవసరమైతే రిక్షా లాగుదాం.

రాము: అంతే నాన్నా!

రా: (దుఃఖంగా, ఆశ్చర్యంగా) నాయనా రామూ!

మ: (ఓదారుస్తూ) నువ్వు ... ఏమౌతా వనుకున్నావ్?

రా: రామూ! ... మీ నాన్న శక్తి ఉన్నంత కాలం రిక్షా లాడిస్తే మనందరి కడుపులూ నింపడానికే సరిపోయేది. వాళ్ళ నాన్న ... మిగల్చేదే ఆ మాత్రం నీకే మిగిలింది?

రాము: (ఏడుస్తూ) అమ్మా!

మ: నువ్వు మనుష్యుల్ని ఒకరికి ... గురి తే, మనుష్యుల్ని చంపినవాడివి కూడా నువ్వే అవుతావు.

రా: ఇంకాలు ... అంతే అదృష్టం ... నీ నాన్న ... అని తెలుసుకున్నారు. ... తిరిగేవాళ్ళమే!...... ఇంతేనా, ఇలా జీవితాంతం ... పడేదే ... నీ నాన్న!...ఇలాంటి ... మనుష్యుల్ని....(ఏడుస్తుంది.)

రాము: అమ్మా! క్షమించు... నాన్నా! ...అందరం కలిసి కష్టపడదాం! మన కడుపులు నింపుకోవడానికి... నా ఆటకే కానీ ... క్షమించు నాన్నా!... ఇలాంటిది ... పడదాం. మనకు అక్షరం వస్తే ... పోదాం.

మ: ఇవాళే పోదాం!...జీవితంలో మిగిలిన ... మనుష్యుల్ని ... రాధా!

రాము: పోనమ్మా! ... పోతాను.

రా: నాయనా రామూ! (కౌగిలించుకుంది) (ఆ రోజే ఆ కుటుంబం బ్రతుకు తెరువుకు పడిగ బడింది.)

★